

“TASDIQLAYMAN”

“ATT” kafedrası mudiri
dots.D.A. Zaripova

06.03.2024

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
“Axborot ta’lim texnologiyalari” kafedrası “**Umumiy psixologiya**” fanidan
1-kurs 1- semester uchun yakunuy nazorat savollari

1. O‘zbekistonda psixologiya fani qaysi davrdan boshlab rivojlana boshlagan?
2. Umumiy psixologiya fani fanlar tizimida qanday o‘rin egallagan?
3. Umumiy psixologiya fanining predmeti va vazifalari nimalardan iborat?
4. Umumiy psixologiya fanining qanday tadqiqot metodlari mavjud?
5. Psixikaning filogenetik taraqqiyoti deganda nimani tushinasiz?
6. Seskanuvchanlik va sezuvchanlik o‘rtasida qanday farq mavjud?
7. Psixika va ong taraqqiyotini ilmiy asoslarini tushintirib bering?
8. Ong va ongsizlik darajalarini tushintirib bering?
9. Odam psixikasining ontogenez taraqqiyotini tushintirib bering?
10. Bilish jarayonlariga nimalar kiradi?
11. Shaxs “Individuallik” gi tushunchasini yoritib bering?
12. Individ - tushunchasini yoritib bering?
13. Diqqat tushunchasiga ta’rif bering va uning qanday turlari mavjud?
14. Temperamentnig qanday turlari mavjud?
15. Diqqatning nerv - fiziologik asoslarini nima tashkil etadi?
16. Sezgi tushunchasiga ta’rif bering va uning qanday turlari mavjud?
17. Sezgining nerv - fiziologik asoslarini nima tashkil etadi?
18. Idrok tushunchasiga ta’rif bering va uning qanday xususiyatlari mavjud?
19. Xayol tushunchasiga ta’rif bering va uning qanday turlari mavjud?
20. Xotira tushunchasiga ta’rif bering va uning qanday turlari mavjud?
21. Idrokning nerv - fiziologik asoslarini nima tashkil etadi?
22. Xotiraning nerv - fiziologik asoslarini nima tashkil etadi?
23. Tafakkur tushunchasiga ta’rif bering va qanday tafakkur operatsiyalari mavjud?
24. Tafakkur va nutqning bog‘liqligini nushintirib bering?
25. Nutq tushunchasiga ta’rif bering va uning qanday turlari mavjud?

26. Intellekt tushunchasini tasniflab bering?
27. Shaxs intellektual taraqqiyoti bosqichlari qanday amalga oshiriladi?
28. Kreativlik tushunchasini tasniflab bering?
29. Tug'ma va orttirilgan qobiliyatlar tasnifini yoritib bering?
30. Intellekt va kreativlikning qanday o'zaro bog'liqligi mavjud?
31. Shaxs intellektini o'lchash testlari qaysi olimlar tomonidan yaratilgan?
32. Intellektning shakllanishiga qanday omillar ta'sir etuvchi kushga ega?
33. Intellektning shakllanishida atrof – muhit va irsiyat qanday ro'l egallaydi?
34. Shaxsning individual psixologik xususiyatlariga nimalar kiradi?
35. Temperament tushunchasiga ta'rif bering va uning qanday tiplari mavjud?
36. Xarakter tushunchasiga ta'rif bering va uning nerv - fiziologik asoslarini yoritib bering?
37. Qobiliyatlar tushunchasiga ta'rif bering va uning tuzilishini yoritib bering?
38. Shaxs tushunchasiga ta'rif bering va uni misollar yordamida tushuntiring?
39. Individ tushunchasiga ta'rif bering va uni misollar yordamida tushuntiring?
40. Bola shaxsi qobiliyatini rivojlantirish bosqichlarini tushuntirib bering?
41. Individuallik tushunchasiga ta'rif bering?
42. Shaxs shakllanishiga qanday omillar ta'sir ko'rsaradi va uni misollar yordamida tushuntiring?
43. Hissiyot tushunchasiga ta'rif bering va uni misollar yordamida tushuntiring?
44. Hissiy holatlarning nerv - fiziologik asoslarini nima tashkil etadi?
45. Iroda tushunchasiga ta'rif bering va uning umumiy xususiyatlarini yoritib bering?
46. Faoliyat tushunchasiga ta'rif bering va uning qanday turlari mavjud?
47. "Motiv" va "motivasiya" tushunchalari qanday ma'noga ega?
48. Motivlarning qanday turlari mavjud?
49. Ijtimoiy ustanovka qanday ahamiyatga ega?
50. "Men" obrazi deb nimaga aytiladi va uni misollar yordamida tushuntiring?
51. Muloqot tushunchasiga ta'rif bering va uning qanday turlari mavjud?
52. Qobiliyat, iqtidor va iste'dod bir - biridan qanday farqlanadi?
53. Iqtidorli insonning tafovutli tomonlari nimalarda namoyon bo'ladi?
54. Qobiliyatlardagi tug'ma va orttirilgan sifatlar nimasi bilan farqlanadi?
55. Irodaviy sifatlar qanday ko'rinishga ega?
56. Temperamentning nerv - fiziologik asoslarini nima tashkil etadi?
57. Qobiliyat va temperament ko'proq shaxsning qanday hislatlariga bog'liq?
58. Iroda mustahkamligini ta'minlovchi mezonlar nimalardan iborat?
59. O'quvchilarning aqliy rivojlanishi nimalarga bog'liq?

60. Ta'lim jarayoni qanday mavqega ega ekanligini tushuntirib bering?
61. Irodaviy sifatlarga nimalar kiradi va uni misollar yordamida tushuntiring?
62. Shaxs ehtiyojlari va ularni qondirish imkoniyatlari o'rtasidagi ziddiyatlar deganda nimalarni tushinasiz?
63. Yosh va pedagogik psixologiya fanining predmeti, maqsad va vazifalari nimadan iborat?
64. Yosh va pedagogik psixologiyani fanini bilish o'qituvchi faoliyatida qanday o'ringa ega?
65. Yosh va pedagogik psixologiya qanday tadqiqot metodlarga ega?
66. Turli yosh davrlarida yetakchi faoliyat turlari qanday muhim ro'l o'ynaydi?
67. Maktabgacha yosh davrida psixofiziologik taraqqiyotning umumiy tavsifini yoritib bering?
68. Maktabgacha yoshdagi bolaning etakchi faoliyati qaysi faoliyat turi hosoblanadi?
69. Maktabgacha yosh davrida bilish jarayonlari va nutq rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlarini yoritib bering?
70. Kichik maktab yoshi davrida psixik rivojlanishning umumiy tavsifini yoritib bering?
71. Kichik maktab yoshidagi bolaning maktabga moslashishi muammosini yoritib bering?
72. Kichik maktab yoshi davrida qanday kognitiv - affektiv rivojlanish bo'ladi?
73. Kichik maktab yoshi davrida motivatsion sohadagi rivojlanish qanday usullar yo'rdamida amalga oshiriladi?
74. O'smirlik davridagi psixik rivojlanishning umumiy tavsifi nimalardan iborat?
75. O'smirlik davri inqirozi va uning psixologik, psixofiziologik sabablari nimalardan iborat?
76. O'smirlik davrida motivatsion sohadagi rivojlanish xususiyatlari nimalardan iborat?
77. O'smirlik davrida shaxsning rivojlanish xususiyatlarini yoritib bering?
78. O'smirlik davrida o'z - o'ziga baho berishning shakllanishini yoritib bering?
79. Aqliy faoliyat deganda nimalarni tushinasiz va uni misollar yordamida tushuntiring?
80. Xotira bilan bog'liq muammolar qaysi yoshdagi kishilarda ko'proq uchraydi?
81. Xotirani mustahkamlashning qanday usullari mavjud?
82. Xotirani qanday omillar susaytiradi?
83. Xotirani qanday qonuniyatlari mavjud?

84. Assotsiatsiyalar qonuni deganda nimani tushinasiz?
85. Ziddiyatli xulq deganda nimani tushunasiz?
86. Muomalaga kirishimlilikni ta'minlash deganda nimani tushinasiz?
87. Shaxslararo ziddiyatlar deganda nimani tushinasiz?
88. Muloqotga ehtiyoj qanday sabablarga asosan yuzaga keladi?
89. Muloqot qanday vazifalarni bajaradi?
90. Qanday psixologik ta'sir vositalari mavjud?
91. Ijtimoiy xulq deganda nimada tushinasiz?
92. Kishilar o'rtasidagi o'zaro moslik qanday farqlanadi?
93. Ehtiyojlar va motivlarning o'zaro bog'liqligini tushuntirib bering?
94. Qiziqishlarning faoliyat samaradorligiga qanday ta'siri mavjud?
95. Muvaffaqiyatga erishish motivining ko'rinishlarini tushuntirib bering?
96. Rag'barlantirish metodi deganda nimani tushinasiz va uni yoritib bering?
97. O'zini - o'zi rivojlantirishga intilishni tushuntirib bering?
98. O'quv faoliyatida muloqot madaniyatini qanday shakllantirish mumkin?
99. Verbal muloqot deb qanday muloqot turiga aytiladi va u qanday amalga oshiriladi?
100. Noverbal muloqot deb qanday muloqot turiga aytiladi va u qanday amalga oshiriladi?
101. Talabaning kasbiy tayyorgarlik darajasiga nimalar kiradi?
102. Salomatlikni ta'minlovchi zarur biologik va psixologik bosqichlarga nimalar kiradi?
103. Ilk o'spirinlik davri qaysi yosh davrlarni o'z ichiga oladi va u qanday namayon bo'ladi?
104. Ilk o'spirinlikda kasbga yo'naltirishning psixologik muammolari nimalardan iborat bo'ladi?
105. Yetuklik davri qaysi yosh davrlarni o'z ichiga oladi va u qanday namayon bo'ladi?
106. Yetuklik davrining birinchi va ikkinchi bosqichlaridagi shaxsning psixologik xususiyatlarini yoritib bering?
107. Gerontopsixologiya nimani o'rganadi va u fan sifatida qachon paydo bo'lgan?
108. Shaxsda ijtimoiy xulq qanday tarzda paydo bo'lishi va rivojlanishini yoritib bering?
109. Tarbiya jarayonining psixologik mohiyati nimalardan iborat?
110. Tarbiya metodlari va turlarini yoritib bering?

111. Bolalar jamoasi va uning tarbiyaviy imkoniyatlari nimalardan iborat?
112. Ta'limning yosh psixologiyasi taraqqiyotida qanday o'rin tutgan?
113. Ta'lim va bilimlarni o'zlashtirishni boshqarish muammolari hamda imkoniyatlari nimalardan iborat?
114. Kichik guruhlarning psixologik tasnifini yoritib bering?
115. Kichik guruhlarga xos qonuniyatlar nimalardan iborat?
116. Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlarni yoritib bering?
117. Katta guruhlar psixologiyasiga xos umumiy xususiyatlar nimalardan iborat?
118. Etnik guruhlar psixologiyasi tasnifini yoritib bering?
119. Shaxs ijtimoiylashuvi va bosqichlarini yoritib bering?
120. Ijtimoiy institutlarga nimalar kiradi va uni yoritib bering?
121. Inson faoliyatida ijtimoiy institutlar qanday muhim sohalarini tartibga soladi?
122. Shaxs ijtimoiylashuvida ijtimoiy status qanday ahamiyatga ega?
123. Pedagogik qobiliyatlar qanday sifatlarni o'z ichiga oladi?
124. Psixologik qobiliyatlar qanday sifatlarni o'z ichiga oladi?
125. O'qituvchining kasbiy moslashishi muammosi va o'z - o'ziga talab qo'yishi muammosini yoritib bering?
126. O'qituvchi shaxsiga qo'yiladigan talablar nimalardan iborat?
127. Pedagogik qobiliyat turlariga nimalar kiradi?
128. Pedagogning o'z ilmiy, o'quv - uslubiy salohiyatini oshirishi degan tushinchani yoritib bering?
129. Kichik maktab yoshidagi bolalarda qaysi xotira turi dominantalik qiladi va uni misollar bilan tushuntirib bering?
130. So'z – mantiq va operativ xotira turlari tasnifini yoritib bering?

Tuzuvchi: Z. Z. Yusupova